

NARATIVNI IZVJEŠTAJ ZA 2025. GODINU

Uvod: Identitet, misija i vrijednosti NVO Biciklo.me

Nevladino udruženje Biciklo.me je osnovano 2013. godine kao odgovor na potrebu za transformacijom crnogorskih gradova u održivije i humanije prostore. Od samog početka, naša organizacija je posvećena promociji upotrebe bicikla kao jednog od ključnih rješenja za održivi urbani transport. Naša misija prevazilazi puko zagovaranje za unaprjeđenje uslova za aktivnu mobilnost. Mi se zalažemo za korjenitu promjenu saobraćajne paradigme — prelazak sa planiranja koje je decenijama bilo podređeno automobilu na planiranje usmjereno na čovjeka. Naš cilj je kreiranje gradova koji su pristupačni, inkluzivni i u kojima je kretanje bezbjedno i prijatno za sve građane i građanke.

Vrijednosti koje promoviramo temelje se na principima klimatske neutralnosti, socijalne pravde i prava na grad. Vjerujemo da kvalitetan javni prostor, bezbjedna pješačka infrastruktura i pouzdan javni prevoz, uz biciklizam, čine stubove funkcionalne zajednice. Kroz naš rad nastojimo ojačati javnu svijest o višestrukim benefitima održive mobilnosti — od unapređenja fizičkog i mentalnog zdravlja pojedinca, preko smanjenja emisija štetnih gasova, do ekonomskih ušteda i stvaranja pravednijeg pristupa kretanju u urbanim zonama. Za nas, ulica nije samo tranzitna površina, već važan društveni resurs koji treba da služi ljudima.

Iako je primarni fokus našeg djelovanja Glavni grad Podgorica, kao administrativni i saobraćajni centar države, Biciklo.me aktivno širi svoj uticaj i u drugim opštinama širom Crne Gore. Smatramo da svaki grad, bez obzira na veličinu ili reljef, ima potencijal za razvoj aktivnih vidova kretanja. Blisko saradujemo sa nacionalnim i lokalnim vlastima, akademskom zajednicom i civilnim sektorom, djelujući kao most između građana i donosilaca odluka. Naš rad na terenu, od primorskih opština do gradova na sjeveru, pokazuje da je potreba za promjenom kulture putovanja univerzalna širom države.

Kao ponosni član Evropske biciklističke federacije (ECF), krovne evropske organizacije za biciklizam, kao i Mreže CIVINET Slovenija-Hrvatska-Jugoistočna Europa, Biciklo.me djeluje u skladu sa najsavremenijim međunarodnim standardima. Ova članstva nam omogućavaju pristup globalnom znanju i resursima koje kontinuirano implementiramo u lokalni kontekst. Kroz zagovaranje, edukaciju i stalno prisustvo u medijima, gradimo saobraćajnu kulturu koja nije samo prolazni trend, već trajna opredijeljenost Crne Gore ka zelenoj budućnosti i kvalitetnijem životu u našim gradovima.

***Blažo Crvenica
Izvršni direktor***

Realizovani projekti i aktivnosti u 2025. godini

U 2025. godini, organizacija Biciklo.me realizovala je niz projekata i aktivnosti usmjerenih na praktičnu primjenu principa održive mobilnosti i direktno osnaživanje zajednice. Kroz sinergiju lokalnih inicijativa i međunarodne saradnje, fokus je stavljen na unapređenje bezbjednosti u saobraćaju, edukaciju ranjivih grupa i zagovaranje infrastrukturnih rješenja koja transformišu javni prostor. Realizovani projekti predstavljaju konkretan doprinos ostvarenju strateških ciljeva organizacije, povezujući potrebe građana sa savremenim evropskim praksama.

CycleRight

Projekat CycleRight, koji je započeo u aprilu 2024. i trajeće do juna 2028. godine, predstavlja stratešku dugoročnu inicijativu u okviru programa Interreg Europe. Primarni cilj projekta je unapređenje javnih politika u oblasti biciklizma, sa posebnim fokusom na tri ključna stuba: klimatsku otpornost, pristupačnost i bezbjednost infrastrukture. U ovom međunarodnom konzorcijumu, Biciklo.me učestvuje u ulozi Discovery partnera. Ova pozicija omogućava organizaciji da kroz intenzivne studijske posjete i razmjenu znanja direktno uči od naprednijih evropskih regija, kako bi najbolje primjere dobrih praksi i politika uspješno prenijela i prilagodila potrebama Glavnog grada Podgorica.

Tokom 2025. godine, Biciklo.me je realizovalo niz ključnih aktivnosti koje su značajno doprinijele razvoju lokalnih politika. Na međunarodnom planu, predstavnici organizacije učestvovali su u četiri studijske posjete — Bolonji (Italija), Lijepaji (Letonija), Karlshamu (Švedska) i Krajovi (Rumunija) — gdje su prikupljena dragocjena iskustva o intermodalnosti, EuroVelo rutama i digitalizaciji biciklističkog saobraćaja. Na lokalnom nivou, završena je i predstavljena sveobuhvatna Teritorijalna analiza biciklističke politike u Podgorici, koja kroz detaljnu analizu identifikuje ključne izazove i prilike za razvoj infrastrukture. Tokom Evropske nedjelje mobilnosti organizovan događaj za ključne aktere iz državne i lokalne uprave, akademske zajednice i civilnog sektora, na kojem su prezentovane identifikovane dobre prakse iz Evrope i razmatrani modaliteti njihove primjene u crnogorskom kontekstu. Takođe, doprinos vidljivosti lokalnih napora pružen je kroz učešće u izradi projektnog video materijala koji je prikazao potencijale Podgorice međunarodnoj javnosti.

Biciklo je moj izbor

Realizovan u periodu od januara do juna 2025. godine, projekat „Biciklo je moj izbor“ bio je usmjeren na afirmaciju bicikla kao primarnog prevoznog sredstva u urbanim sredinama. Uz podršku Ministarstva saobraćaja Crne Gore, Biciklo.me je kroz ovaj program radilo na podizanju svijesti o ekološkim benefitima biciklizma, naglašavajući njegovu ulogu u smanjenju saobraćajnih gužvi, buke i zagađenja vazduha. Projekat je postavljen kao direktan doprinos nacionalnim strateškim ciljevima u oblastima održivog razvoja i bezbjednosti saobraćaja, promovišući aktivnu mobilnost kao ključni faktor za unapređenje javnog zdravlja i kvaliteta života u gradovima.

U okviru projektnih aktivnosti, organizacija je uspješno sprovela seriju promotivnih grupnih vožnji „Critical Mass“, koje su okupile građane u cilju popularizacije dvotočkaša. Poseban fokus stavljen je na cjelogodišnju upotrebu bicikla kroz tradicionalnu kampanju „Dan zimskog odlaska biciklom na posao“, praćenu serijom edukativnih tekstova o prednostima ovakvog načina kretanja. Pored promotivnog segmenta, projekat je donio i praktična infrastrukturna rješenja — na javnim lokacijama u Podgorici, ispred dva ministarstva postavljena, su dva nova biciklistička parkirališta. Ova parkirališta su omogućila građanima bezbjednije privremeno odlaganje bicikala tokom obavljanja svakodnevnih obaveza, čime je dodatno podstaknuta integracija biciklizma u svakodnevno funkcionisanje grada.

Sustainable mobility in action

Realizovan uz podršku Regionalne kancelarije Fondacije Heinrich Böll, ovaj projekat bio je jedan od nosećih stubova zagovaračkih aktivnosti organizacije tokom 2025. godine (od marta do novembra). Njegov primarni fokus bio je na unapređenju urbanog ambijenta u Podgorici kroz podsticanje građana i donosilaca odluka na usvajanje održivih vidova transporta, poput biciklizma, pješaćenja i javnog prevoza. Biciklo.me je kroz ovaj program radilo na podizanju svijesti o važnosti integrisanog saobraćajnog planiranja koje favorizuje ljude u odnosu na automobile, sa posebnim naglaskom na smanjenje rodnog jaza u mobilnosti i kreiranje pravednijeg i pristupačnijeg javnog prostora za sve.

Tokom izvještajnog perioda, Biciklo.me je uspješno sprovelo niz ključnih aktivnosti koje su povezale institucionalni rad sa aktivizmom na terenu. Kroz rad sa odbornicima uz podršku službe Predsjednice Skupštine Glavnog grada Podgorica stvorena je neformalna grupa za održivu urbanu mobilnost u Skupštini Glavnog grada, kao nadstranačka platforma za rad na konkretnim saobraćajnim politikama uz podršku međunarodnih eksperata. Paralelno sa političkim zagovaranjem, organizacija je sprovela elektronsko istraživanje na uzorku od preko 700 građana, čiji su rezultati pružili precizan uvid u potrebe i stepen zadovoljstva pješaka i biciklista u Podgorici. Na polju direktne promocije, realizovano je pet Critical Mass vožnji, uključujući one posvećene djeci i specifične večernje vožnje namijenjene isključivo ženama, čime je značajno osnaženo samopouzdanje učesnica i povećana vidljivost ranjivijih grupa u saobraćaju.

Podgoričanke u pokretu

Projekat „Podgoričanke u pokretu“, realizovan uz podršku Fonda za aktivno građanstvo (fAKT), pokrenut je sa ciljem adresiranja rodnog jaza u urbanoj mobilnosti i osnaživanja žena da koriste bicikl kao pristupačno i efikasno prevozno sredstvo. Prepoznajući da žene u Crnoj Gori koriste bicikl u znatno manjoj mjeri nego muškarci — prvenstveno zbog nedostatka bezbjedne infrastrukture, specifične saobraćajne kulture i pojačane percepcije rizika — Biciklo.me je kroz ovaj program nastojalo da transformiše javni prostor u inkluzivnije okruženje. Fokus projekta bio je na izgradnji samopouzdanja učesnica, povećanju njihove vidljivosti u saobraćaju i zagovaranju politika koje uvažavaju potrebe svih građana i građanki, promovišući viziju Podgorice kao modernog, zelenog i pravednog grada.

U periodu od septembra do decembra 2025. godine, sproveden je niz dinamičnih aktivnosti koje su direktno uticale na lokalnu zajednicu. Organizovana je prva škola biciklizma za žene, koja je kroz kombinaciju teorijskih radionica i praktičnih vježbi omogućila polaznicama da savladaju ili obnove vještine vožnje u urbanim uslovima. Pored škole, realizovane su grupne večernje vožnje i inspirativni fotoblog sa pričama biciklistkinja, čime su kroz lične primjere i medijsku kampanju demistifikovane barijere za korišćenje bicikla. Cijeli ciklus je zaokružen velikom promotivnom Critical Mass vožnjom, koja je okupila brojne učesnike i učesnice, šaljući jasnu poruku o potrebi za stvaranjem bezbjednijih uslova i održivije mobilnosti koja nikoga ne isključuje.

Orange ride towards EU

Projekat „Orange ride towards EU“, realizovan uz podršku Ambasade Kraljevine Holandije, započeo je u oktobru 2025. godine kao inicijativa koja povezuje lokalni aktivizam sa najboljim evropskim praksama održive mobilnosti. U fokusu projekta je transformacija saobraćajnih navika i promocija biciklizma kao ekološki prihvatljivog i efikasnog načina transporta. Kroz organizaciju specifičnih događaja, projekat nastoji da podstakne javnost na aktivnije učešće u stvaranju zelenijeg i bezbjednijeg gradskog ambijenta, istovremeno simbolizujući podršku evropskih partnera naporima Podgorice da postane grad po mjeri čovjeka.

Aktivnosti su započete u oktobru organizacijom biciklistične vožnje „Critical Mass“, koja je ovog puta nosila naziv “Orange Ride” i koja je okupila brojne građane i građanke Podgorice, koji su tom prilikom dobili prepoznatljive narandžastih majica sa motivima Podgorice, čime je stvoren snažan vizuelni identitet kampanje. Drugi dio aktivnosti biće realizovan u prvoj polovini 2026. godine. U saradnji sa Sekretarijatom za saobraćaj Glavnog grada, u centru Podgorice postavljice se je inovativni parking za bicikla u obliku siluete automobila u centru grada. Ova intervencija, biće izvedena na mjestu koje je ranije bilo rezervisano za motorna vozila, i direktno ukazuje na potrebu za pravednijom preraspodjelom javnog prostora. Projektni ciklus će svečano biti zaokružen u aprilu 2026. godine velikom promotivnom vožnjom sa ambasadorom Kraljevine Holandije, čime se još jednom ističe važnost razmjene iskustava sa zemljama bogate biciklističke tradicije u procesu ubrzanja puta ka održivoj budućnosti.

Digitalizacija mobilnosti za profesionalce

Projekat „Digitalizacija mobilnosti za profesionalce“ započeo je u novembru 2025. godine kao partnerska NVO Edicon i NVO Biciklo.me, uz podršku Fonda za inovacije Crne Gore. U kontekstu ubrzane digitalne transformacije urbanih sredina, ovaj program ima za cilj da premosti jaz između tradicionalnog planiranja saobraćaja i savremenih tehnoloških rješenja. Fokus projekta je na razumijevanju potencijala podataka, vještačke inteligencije i koncepta mobilnosti kao usluge (MaaS), kako bi se stvorili preduslovi za razvoj pametnih, efikasnijih i održivijih gradova u Crnoj Gori.

Obuka

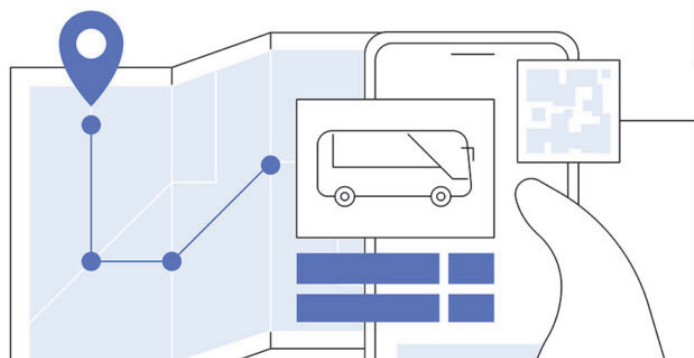

FACTUAL

Digitalizacija mobilnosti

Za koga?

Javni službenici u oblasti saobraćaja
Studenti & Preduzetnici

Rok za prijavljivanje:
26. decembar 2025.

Termini obuka:
januar-mart 2026.
(online i uživo)

Fond
za inovacije
Crne Gore

Projekat je finansiran/ko-finansiran
od strane Fonda za inovacije Crne Gore.

European Institute of
Innovation & Technology

Glavnina aktivnosti, koja obuhvata intenzivni program obuke, biće realizovana tokom prve polovine 2026. godine. Polaznici iz redova državnih i lokalnih institucija, akademske zajednice i inovacionog sektora imaju priliku da kroz pet online sesija i završnu radionicu uživo sarađuju sa vodećim evropskim stručnjacima iz konsultantske kuće FACTUAL iz Barselone, kao i sa ekspertima sa Mašinskog fakulteta i iz Biciklo.me. Ova obuka će omogućiti učesnicima da steknu praktična znanja o prikupljanju i analizi podataka na realnim primjerima iz prakse, što će direktno doprinijeti jačanju stručnih kapaciteta za upravljanje saobraćajem zasnovanim na dokazima i modernizaciji saobraćajne politike u lokalnom kontekstu.

Obilježavanje Evropske nedjelje mobilnosti i važnih datuma

Evropska nedjelja mobilnosti (16–22. septembar 2025.) predstavljala je vrhunac godišnjih promotivnih aktivnosti organizacije. U saradnji sa Glavnim gradom, Evropskom kućom, Univerzitetom Crne Gore i drugim partnerima, realizovan je raznovrstan program koji je povezoao sve segmente društva. Od 12. Kidical Mass vožnje, koja je okupila najmlađe u misiji promocije bezbjednih ulica, do stručnih radionica za odbornike Skupštine Glavnog grada, fokus je bio na jačanju kapaciteta donosilaca odluka i direktnom radu sa zajednicom. Stručna javnost je tokom sedmice dobila uvid u jasne smjernice za razvoj infrastrukture, čime je dodatno podstaknut dijalog o modernizaciji gradskog prostora po evropskim standardima. Završnica sedmice simbolično je obilježena na Svjetski dan bez automobila organizacijom Critical Mass vožnje. Ovaj događaj okupio je brojne građane koji su zajedničkom vožnjom poslali snažnu poruku o neophodnosti humanijeg i pristupačnijeg saobraćaja.

Pored ove manifestacije, Bciklo.me je tokom godine redovno obilježavalo i druge važne datume, poput Svjetskog dana zdravlja, Svjetskog dana aktivnog kretanja i Svjetskog dana bicikla. Ovakvim kontinuiranim djelovanjem potvrđeno je da su partnerstva civilnog sektora i institucija ključna za izgradnju održivih gradova i trajno unapređenje kvaliteta života svih stanovnika.

Komunikacija, javno prisustvo i međunarodna saradnja

NVO Biciklo.me kontinuirano gradi snažno prisustvo u javnom prostoru, koristeći digitalne kanale, tradicionalne medije i stručne forume za širenje vizije o održivoj mobilnosti. Pored zvaničnog veb-sajta, koji služi kao centralna baza informacija i edukativnih tekstova, udruženje održava aktivnu komunikaciju putem društvenih mreža. Ove platforme prati veliki broj građana i građanki, što omogućava direktan dijalog sa zajednicom i brzu distribuciju informacija o aktivnostima i zagovaračkim inicijativama.

Informacije o tekućim i realizovanim projektima, kao i najave budućih aktivnosti, redovno se objavljuju i mogu se pronaći na društvenim mrežama i sajtu organizacije.

Udruženje je dostupno na sljedećim kanalima:

- **Website:** biciklo.me
- **Facebook:** facebook.com/biciklo.me
- **Instagram:** instagram.com/biciklo.me
- **X:** x.com/BicikloMe
- **TikTok:** tiktok.com/@biciklo.me
- **LinkedIn:** linkedin.com/company/biciklo-me
- **YouTube:** youtube.com/user/biciklome

Osim digitalnog prisustva, kredibilitet organizacije potvrđuje i veliki broj pojavljivanja u štampanim i elektronskim medijima. Tokom 2025. godine, predstavnici udruženja su kroz redovna gostovanja u televizijskim i radijskim emisijama, kao i putem brojnih stručnih tekstova i intervjua, osigurali da teme održivog saobraćaja i bezbjednosti ostanu u vrhu javnog interesa.

Poseban segment rada tokom 2025. godine činilo je aktivno učešće na brojnim lokalnim, regionalnim i međunarodnim konferencijama i obukama. Predstavnici Biciklo.me su prisustvovali ovim stručnim skupovima kako kroz partnerske projekte sa raznim stejkholderima, tako i u svojstvu aktivnih članova međunarodnih mreža, prvenstveno Evropske biciklističke federacije (ECF) i CIVINET Slovenija-Hrvatska-Jugoistočna Evropa. Ova učešća omogućila su organizaciji da doprinese razmjeni znanja o najnovijim trendovima u urbanoj mobilnosti, ojača partnerstva sa srodnim organizacijama iz regiona i Evrope, te osigura da se glas civilnog društva iz Crne Gore čuje na relevantnim međunarodnim adresama.

